

UCHWAŁA NR XVII/147/2020

RADY GMINY LINIEWO

z dnia 27 marca 2020 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Liniewo na lata 2020 – 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), uchwała się co następuje:

WSTĘP

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218) definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc jest przestępstwem ściganym z różnych art. Kodeksu karnego. Jeżeli ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 2019 poz. 1950 z późn. zm.)

Art. 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 – 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych, zaburzeń w sposobie w jaki postrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna.

Występowanie zjawisk przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Rozdział I

Analiza problemów społecznych na terenie gminy Liniewo

§1. W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędna jest diagnoza problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

W 2019 r. na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liniewie zrealizowano badanie pn. „Diagnoza zjawiska przemocy”. Z badania wynika, że skala przemocy domowej w gminie Liniewo jest znacząca. Co trzecia osoba ankietowana spotkała się osobiście z problemem przemocy w rodzinie, najczęściej w formie psychicznej, fizycznej lub zaniedbania. 41% było świadkami tego typu zdarzeń, a blisko połowa dorosłych ma świadomość, że ktoś, kogo osobiście znają jest krzywdzony przez członka rodziny. Osobami stosującymi przemoc w rodzinie są przede wszystkim dorośli mężczyźni (mężowie, konkubenci), zaś osobami doświadczającymi krzywdzenia są głównie dzieci oraz dorosłe kobiety.

W 2019 r. ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 141 rodzin. Liczba osób w tych rodzinach – 473 co stanowi ok. 11% ludności gminy. W 13 rodzinach korzystających z pomocy społecznej stwierdzono problemy alkoholowe natomiast w 5 rodzinach odnotowano stosowanie przemocy. Zjawisku przemocy często towarzyszą takie dysfunkcje jak bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm a także problem bezrobocia w rodzinie. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Liniewie wynika, że w 2019 r. było 25 zgłoszeń o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu. Wobec 8 osób zostały sporządzone pozwy do Sądu Rejonowego o leczenie przymusowe. Jak wynika z danych liczbowych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Liniewie w 2017 r. wpłynęło 16 Niebieskich Kart, w 2018 r. – 19 Niebieskich Kart, w 2019 r. – 17 Niebieskich Kart. Zespół Interdyscyplinarny w 2019 r. prowadził działania wobec 20 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy, a także udzielał wsparcia 47 osobom dotkniętym przemocą. W poszczególnych interwencjach Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze w skład których wchodził najczęściej: pracownik socjalny, dzielnicowy Posterunku Policji w Liniewie, członek Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagog szkolny, przedstawiciel służby zdrowia, kurator. W rodzinach dotkniętych przemocą prowadzony jest monitoring przez pracownika socjalnego, oraz dzielnicowego Policji zgodnie z ustaleniami Grup Roboczych.

W miarę stwierdzonych potrzeb osoby doznające przemocy kierowane są do Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie, gdzie udzielana jest pomoc prawna i psychologiczna. Pomocy udziela również psycholog zatrudniony w formie umowy zlecenia w GOPS Liniewo. W 2019 r. pomoc psychologiczną uzyskało 6 osób w formie cyklicznych spotkań. Z danych Sądu Rejonowego w Kościerzynie wynika, że nadzorem kuratora sądowego w 2019 r. objęto 7 osób uzależnionych od alkoholu. Trudno w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy w rodzinach w związku z występowaniem przemocy ukrywanej toczącej się w rodzinach czy w szkole, nieujętych w statystykach, czy diagnozie.

Rozdział II

Założenia programu

- §2.**
1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
 2. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
 3. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
 4. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.

5. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu ofiary i decyzjach jakie podejmuje, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

Rozdział III

Cele programu

§3. Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy rodzinom, w których przemoc jest stosowana.

W ramach realizacji Programu wyznaczono pięć priorytetów:

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
2. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
3. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
4. Działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą;
5. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.

Rozdział IV

Opis priorytetów

§4. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie:

1. Zebranie szczegółowych wiadomości na temat skali i przejawów zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Liniewo;
2. Aktualizowanie bazy danych o miejscach pomocy;
3. Ocena zasobów i deficytów w wymiarze socjalno-bytowym osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie
4. Zbadanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą;
5. Badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu”
6. Wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań programowych.

§5. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie:

1. Realizacja kampanii społecznych oraz podejmowanie działań profilaktycznych propagujących pozytywne postawy w celu uświadamiania błędnych stereotypowych przekonań na temat przemocy i ról społecznych u określonych grup;
2. Prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży;
3. Udzielanie informacji na temat przemocy w rodzinie, udostępnianie materiałów edukacyjnych, szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych i społecznych;
4. Wypracowanie i ujednolicenie standardów udzielanej pomocy osobom dotkniętym przemocą.

§6. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

1. Organizowanie szkoleń, porad, konferencji oraz wdrażanie programów szkoleniowych dostosowanych do lokalnych potrzeb osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
2. Prowadzenie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy i innych partnerów społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy;
3. Dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących zapobieganiu przemocy.

§7. Działania podejmowane w zakresie zapewniania ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą:

1. Współpraca z instytucjami wspierającymi ofiary przemocy w rodzinie;
2. Współpraca z Ośrodkami Interwencji Kryzysowej;
3. Informowanie o ogólnopolskim numerze telefonu zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie (Niebieska Linia);
4. Koordynacja działań poprzez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
5. Dostępność mieszkań socjalnych w pierwszej kolejności dla ofiar przemocy w rodzinie;
6. Systematyczne monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy w ramach prac zespołów roboczych;
7. Wypracowanie i ujednolicenie standardów udzielanej pomocy.

Rozdział V Realizatorzy programu

§8. Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Urząd Gminy w Liniewie,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liniewie,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Liniewie,
5. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Liniewie,
6. Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Lubieszynie,
7. Posterunek Policji w Liniewie,
8. Szkoły podstawowe z terenu gminy Liniewo,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie,
10. Kuratorzy Sądowi Sądu Rejonowego w Kościerzynie,
11. Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie,
12. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Liniewo.

Rozdział VI Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu

- § 9.1.** Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
 3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
 4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów,
 5. Silne więzi rodzinne,
 6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

Rozdział VII Zagrożenia w realizacji zadań

- §10.1.** Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach,
 3. Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów,

4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
5. Niedostateczna infrastruktura socjalna w gminie,
6. Zbyt mała współpraca interdyscyplinarna.

Rozdział VIII
Finansowanie programu

§11. Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Liniewo, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Rozdział IX
Postanowienia końcowe

§12. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi gminy.

§13. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Adam Sosnowski